

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі**

Силлабус

Пән: «Психология негіздері және коммуникативті дағдылар»

Мамандығы: 09110100 «Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110102 «Дангист»

Курс: 2

Семестр: 3

Қорытынды бақылау түрі: С/сынақ

Жалпы еңбек сыйымдылығы сағат/кредиттер KZ: 24/1 кр

Аудиториялық сабақ: 16

Симуляция: 8

«Психология негіздері және коммуникативті дағдылар» пәні бойынша силлабус жұмыс оқу бағдарламасы негізінде құрастырылды.

Оқытушы: А.Ә.Совет

Мамандығы: 09110100 «Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110102 «Дангист»

Силлабус «Мейіргер ісі-2» кафедра мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 " 27 " 08 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі: [Signature] Г.Н.Айбекова

ПЦК мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 " 28 " 08 2024 ж.

ПЦК төрайымы: [Signature] И.О.Темир

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 1 " 29 " 08 2024 ж.

Әдістемелік кеңес төрайымы: [Signature] Г.С. Рахманова

Оқытушылар жөнінде мәлімет

№	Аты-жөні	Ғылыми дәрежесі	Қызметі	Оқитын курсы	Электронды мекен-жайы
1	Айбекова Гүлнур Нуржановна	Бакалавр	Бөлім басқарушысы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	Aybekova.Gulnur@mail.ru
2	Мәди Әсемай Қалыбекқызы	Бакалавр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	asemai.madi.99@gmail.com
3	Мамашева Лаззат Нүркенқызы	Бакалавр	Оқытушы	«Жалпы гигиена» колледж пәндері	Lyazka_06@mail.ru
4	Совет Айсана Әбдіқасымқызы	Магистр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	aisanasovet@mail.ru
5	Тайгашева Нүргүл Манарбекқызы	Магистр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	nurgul_tai gashev@mail.ru
6	Құлманова Жазира Мәуленқызы	Бакалавр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	Kcon1@list.ru

3.1. Кіріспе:

Психология негіздері және коммуникативті дағдылар өзінің даму тарихы, пәнімен зерттеу әдістері бар психологиялық ғылымдардың негізгі салаларының бірі. Жалпы психологияның қазіргі даму кезеңіндегі өзекті мәселелеріне бұл оның теориялық әдіснамалық негіздерін бекіту және кеңейту, зерттеудің жаңа әдістерін өңдеу, табиғи және жасанды жағдайларда адамның психикалық процестерінің дамуымен жұмысының құрылымдарын зерттеу жатады.

«Психология негіздері және коммуникативті дағдылар» пәні психологияның теориялық және практикалық түсініктерімен байланысты оның қалыптасуы мен дамуының негізгі ережелерін береді, қазіргі заманғы психологиялық ғылымның даму ерекшеліктерін ашады, жалпы психология саласының шетелдік және отандық психологиядағы жаңа инновациялық жаңалықтармен таныстырады. Адам санасының пайда болуы және дамуының теориялық негізін меңгеруге, адамның жалпы және әртүрлі психикалық іс-әрекетін зерттеуге бағытталған.

3.2. Пәннің саясаты:

№	Студенттерге қойылатын талап	Орындамаған жағдайда айыптау шаралары
1.	Себепсіз сабақ қалдыру рұқсат етілмейді.	Тәжірибелік сабақты себепсіз қалдырған жағдайда бж қойылады.
2	Себеп бойынша қалдырылған сабақтарды өз уақытысында өтеу.	Себепті қалдырылған сабақтар тек деканат рұқсатымен (өтеу қағазы) өтеледі.
3	Дәріс және тәжірибелік сабақтарға уақытылы келу.	Студент 5 минуттан артық кешіксе сабаққа жіберілмейді. Оқу журналына және дәріс журналына бж қойылады.
4	Студенттің сыртқы келбеті талапқа сай болуы (халат, колпак, ауыстыратын аяқ киім және т.б.).	Студенттің сыртқы көрінісі талапқа сай болмаған жағдайда сабаққа немесе дәріске жіберілмейді және тәжірибелік журналда немесе дәріс журналында бж қойылады.
5	Студентте медициналық санитарлық кітапшаның болуы.	Медициналық санитарлы кітапшасыз студент клиниканың бөлімшеріне жіберілмейді және тәжірибелік журналға бж қойылады.
6	Студент оқытушыларға, курстастарына сыйластық пен қарауы қажет.	Студент құрметсіздік танытқан жағдайда, бұндай мінез-құлқы кафедра жиналысында талқыланады, деканатқа және ата-анасына жеткізіледі.
7	Кафедраның мүліктеріне студенттердің қамқорлық жасауы.	Мүліктерді бұзған жағдайда, студент өз күшімен қалпына келтіреді.

3.3. Пәннің мақсаты:

Психиканың даму процесінің негізгі заңдылықтарын және психикалық іс-әрекет тетіктерін білу негізінде тұлғаның психологиялық құзіреттілігін қалыптастыру, тиімді қарым-қатынас және тұлғаға психогигиеналық қатынас дағдыларын, сондай-ақ кәсіби маңызды қарым-қатынас дағдыларын дамыту.

3.4. Пәннің міндеттері:

- Психологиялық ғылым және оның қоғамдық және гуманитарлық пәндер жүйесіндегі орны туралы түсінік қалыптастыру;
- Негізгі психикалық процестердің механизмдері, психикалық күйлер және жеке қасиеттер туралы білімді қалыптастыру;

- Тиімді қарым-қатынас және тұлғаның психогигиеналық қарым-қатынас дағдыларын дамыту.

3.5. Пәнді игерудің нәтижелері:

- Ақпаратпен жұмыс жасауда өзінің білімі мен дағдысын береді;
- Аудиториямен көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын, өз пікірлерін ұсыну, зерттелген аймақтағы ақпаратты талдау және синтездеу дағдыларына ие;
- Қоғамдық өмірге белсенді қатысады;
- Кәсіби этикалық принциптерге бейілділігін көрсетеді;
- Жұмыс ортасының эстетикасын бағалайды және қолдайды;
- Жағдайды ескере отырып, әртүрлі жағдайларда әртүрлі адамдармен қарым қатынасты көрсетеді;
- Әртүрлі топтарда жұмыс істей отырып, жауапкершілікті көрсетеді;
- Кәсібилік мақсатта ақпараттарды тиімді алмасу үшін әртүрлі ақпараттық информациялық технологияларды қолданады.

3.6. Пререквизиттер:

- Анатомия, физиология
- Биология

3.7. Постреквизиттер:

- Мейіргер ісі негіздері
- Шұғыл көмек көрсету

3.8. Пәннің қысқаша мазмұны:

Психологияның заты мен міндеттерін білу. Психологиядағы зерттеулердің тәсілдерін игеру. Сезіну, қабылдау, елестету және қиялдау. Екі қарсы тараптың арасында туындаған конфликтке байланысты оны шешу. Танымдық психикалық үрдістердің бұзылуы. Сананың психологиялық концепциялары. Өзіндік сана сезім. Тұлғаның қалыптасуы және дамуы. Мінез құлық және «мен концепциясы» қалыптасуы және дамуы. Тұлғаның қорғаныс механизмдері. Қарым – қатынас психологиясы.

3.9. Тақырыптық жоспар: тақырыптар, қысқаша мазмұны, оқыту түрлері (әдістері) технологиялары және сабақтың ұзақтығы (аудиториялық сабақтар, симуляция)

3.9.1. Аудиториялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№	Аудиториялық сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. Медициналық психология негіздері.	Медициналық психология пәні мен міндеттері. Медициналық психологияның қалыптасуы мен тұғырнамасының негізгі кезеңдері. Медициналық психологиядағы әдістемелік мәселелер.	1
2	Патологиядағы және нормадағы танымдық процестер.	Сана. Таным санасы. Жад. Зейін. Ойлау мен зият. Сөйлеу.	1
3	Патология және нормадағы эмоциялар.	Қимыл-еріктік (мінез-құлықтық) процестерінің нормасы мен патологиясы. Патопсихология.	1

4	Медицина қызметкерлерінің қызметіндегі медициналық психология мәселелері.	Психосоматика. Науқастардың күйзеліс ерекшеліктері. Психопрофилактика. Психогигиена. Психотерапия.	1
5	Медициналық этика және деонтологиялық тұжырымдамалар.	Медициналық этиканың қалыптасуы және дамуы. Медицина қызметкерлерінің этикалық категориясы, адамгершілік ұстанымы және моралі. Медициналық-деонтологиялық ұстанымының қалыптасуы мен дамуы.	1
6	Коммуникативті үрдіс және коммуникативті дағдылар туралы ұғым. Аралық бақылау 1.	Тілдесудің коммуникативті жағы. Медицина қызметкерінің коммуникативті білгерлігі.	1
7	Вербальды және вербальды емес қарым-қатынас. Адамның адамды қабылдауының механизмдері.	Тиімді тілдесудің жалпы қағидалары. Вербальды және вербальды емес қарым-қатынас. Адамның адамды қабылдауының механизмдері.	1
8	Коммуникативтік және өзіндік тосқауылдар. Қақтығыстардың пайда болу себептері және шешу жолдары.	Коммуникативтік және өзіндік тосқауылдар. Қақтығыстардың пайда болу себептері және шешу жолдары.	1
9	Коммуникативтік біліктілікті дамытуға бағытталған жаттығулар.	Коммуникативтік біліктілікті дамытуға бағытталған жаттығулар.	2
10	Темперамент, оның түрлері.	Интроверт. Эктроверт Темпераменттің негізгі 4 типіне сипаттама.	2
11	Психодиагностика. Әр-түрлі аурулар кезінде медицина қызметкерінің және науқастың қарым-қатынас ерекшеліктері.	Сауалнама тәсілінің негізгі мінездемелері және оның түрлері. Медициналық интервью, ұғымы және құрылысы. Ішкі аурулар клиникасындағы медицина қызметкерінің тактикасы. Хирургиялық аурулар клиникасындағы медицина қызметкерінің тактикасы. Акушерлік-гинекологиялық клиникасындағы медицина қызметкерінің тактикасы. Балалар ауруы клиникасындағы медицина қызметкерінің тактикасы.	2
12	Ятрогенді аурулар мен дәрігерлік қателіктер. Медицина қызметкерлерінің құқықтық жауапкершілік	Ятрогендік аурудың дамуы үшін дәрігер мінез- құлқымен қоса, науқастың тұлғалық ерекшеліктері. Медицина қызметкерлерінің құқықтық	2

	түрлері және медициналық құжаттамалар маңызы Аралық бақылау 2.	жауапкершілік түрлері және медициналық құжаттамалар маңызы.	
Барлығы			16

3.9.2 Симуляциялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№	Симуляциялық сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. Медициналық психология негіздері.	Медициналық психология пәні мен міндеттері. Медициналық психологияның қалыптасуы мен тұғырнамасының негізгі кезеңдері. Медициналық психологиядағы әдістемелік мәселелер.	1
2	Патологиядағы және нормадағы танымдық процестер.	Сана. Таным санасы. Жад. Зейін. Ойлау мен зият. Сөйлеу.	1
3	Патология және нормадағы эмоциялар.	Қимыл-еріктік (мінез-құлықтық) процестерінің нормасы мен патологиясы. Патопсихология.	1
4	Медицина қызметкерлерінің қызметіндегі медициналық психология мәселелері.	Психосоматика. Науқастардың күйзеліс ерекшеліктері. Психопрофилактика. Психогигиена. Психотерапия.	1
5	Медициналық этика және деонтологиялық тұжырымдамалар.	Медициналық этиканың қалыптасуы және дамуы. Медицина қызметкерлерінің этикалық категориясы, адамгершілік ұстанымы және моралі. Медициналық-деонтологиялық ұстанымының қалыптасуы мен дамуы.	1
6	Коммуникативті үрдіс және коммуникативті дағдылар туралы ұғым.	Тілдесудің коммуникативті жағы. Медицина қызметкерінің коммуникативті білгерлігі.	1
7	Вербальды және вербальды емес қарым-қатынас. Адамның адамды қабылдауның механизмдері.	Тиімді тілдесудің жалпы қағидалары. Вербальды және вербальды емес қарым-қатынас. Адамның адамды қабылдауының механизмдері.	1
8	Коммуникативтік және өзіндік тосқауылдар. Қақтығыстардың пайда болу себептері және шешу жолдары.	Коммуникативтік және өзіндік тосқауылдар. Қақтығыстардың пайда болу себептері және шешу жолдары.	1
Барлығы			8

3.10. Негізгі әдебиеттер:

1. Жарбосынова Б.Б., Құдиярова Ф.М.. «Медициналық психология» - Алматы, 2022
2. Кулимова Л.Т. «Коммуникативтік дағдылар», Қарағанды, 2016
3. . Асимов М.А. «Коммуникативтік дағдылар»: оқулық/Асимов М.А., Нұрмағамбетова С.А., Игнатъев Ю.В. ҚРДСМ СЖ. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. Алматы: Эверо, 2019.
4. Ильин Е.П. Қарым-қатынас жасау және тұлға аралық қарым-қатынас жасау психологиясы. – СПб.:Питер, 2019.

Қосымша әдебиеттер:

- 1.Карвасаркий Б.Д. «Клиникалық психология».Ұлттық медициналық кітапхана. СПб, 2020.
- 2.Полянцева О.И. Орта медициналық мекемелерге арналған психология. –Ростов на Дону, Феникс, 2018.
3. Психологиялық тестілер энциклопедиясы. М., ТЕРРА-кітап клубы, 2020.
- 4.Петрова Н.Н. Медицина мамандарына арналған психология.- М., АКАДЕМА, 2016.
5. Психология. Оқулық. Жауапты редактор А.А. Крымов.- М., «Проспект», 2015.
- 6.Романова Н.Н., Филипов А.В. Сөздік. Сөйлеу қатынасының мәдениеті: этика, прагматика, психология. - Москва, 2019.

3.11. Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Симуляция: ауызша сұрау, тесттік сұрақтарды, жағдайлық есептерді шешу, шағын топтарда жұмыс жасау.

3.12. Бағалау критерийлері:

- Қорытынды баға келесі компоненттерден тұрады (салыстырмалы салмағы): Ағымдағы бақылау 1 (ТК А (дәрістер): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу.
- Ағымдағы бақылау 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу
- Аралық бақылау
- Қорытынды экзамен: қорытынды тест және билет бойынша дұрыс жауаптары

Бағасы	Қолданылатын бақылау құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сыни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест)	Салмағы
ТК 1 (ТК А (дәрістер, семинарлар): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу)	Сыни талдаудағы 3 тапсырма: -бақылау сұрақтары, - тапсырма -тесттер	15%
ТК 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу.	Практикалық дағдыларды пысықтау және құзыреттіліктердің орындалуын талқылау; Диспутацияланатын мәселелер бойынша аргументтерді таныстыру.	15%
Аралық бақылау АБ-1, АБ-2	Курстық тесттер	15%
Емтиханға жіберу рейтингісі		X 60%
Қорытынды емтихан	Пән тақырыптары бойынша тесттер (200 сұрақ) және билеттер: теориялық сұрақтар, ситуациялық есептер	X 40%

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-2» кафедрасы		80-11-2024 ( )
Силлабус		12 беттің 9 беті

Курстық қорытынды бағасы	0-100 балл
--------------------------	---------------

Аттестация

Рейтинг шкаласы

Әріптік баға жүйесі	Сандық эквивалент	Баллдар (%-дық көрсеткіш)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағатсыз
F	0	0-49	
Бағалау критерилері	<p>Өте жақсы «A»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда</p> <p>Жақсы «B+» - «C+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда</p> <p>Қанағаттанарлық «C» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда</p> <p>Қанағатсыз «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда</p>		

Пән бойынша қорытынды баға мынадай формула бойынша бақылаулар нысандарының белгіленген қатынасына сүйене отырып ресми ведомостьқа енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:

Қорытынды баға = (ТК (аудиториялық, семинарлар) + ТК Симуляция = РД (жіберу рейтингі) x 60% + баға (x 40%) Емтихан (жеке): қорытынды емтихан

Оларды орындау жөніндегі әдістемелік нұсқаулар (ұсынымдар) :

Аудиторияға (дәрістерге, семинарларға) дайындық кезінде берілген үлестіру материалын мұқият оқып, қайталау)

Бағалау критерилері:

Қорытынды тест: барлық курстың білімі мен түсінігін тексеруге.

Тестте 50-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 балл.

Тапсыру мерзімі: Орындалған тапсырмаларды жүктеу үшін белгіленген мерзім: оқу курсы аяқтаған сәттен бастап екі апта. Уақытында тапсырылмаған жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75-0,9.

Қосымша – 1.

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттана р-лықсыз	Қанағаттанар-лық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Кәсіби мақсатта ақпаратпен тиімді алмасу үшін әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды білу	Кәсіби мақсатта ақпаратпен тиімді алмасу үшін әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды білмейді.	Кәсіби мақсатта ақпаратпен тиімді алмасу үшін әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қанағаттанарлық дәрежеде біледі.	Кәсіби мақсатта ақпаратпен тиімді алмасу үшін әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды жақсы дәрежеде біледі.	Кәсіби мақсатта ақпаратпен тиімді алмасу үшін әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды өте жақсы дәрежеде біледі.
ОН2	Медицина қызметкерлерінің қарым-қатынасының принциптерін, түрлерін, сондай-ақ моральдық-этикалық нормалардағы ерекшеліктері мен маңызын түсінеді.	Медицина қызметкерлерінің қарым-қатынасының принциптерін, түрлерін, сондай-ақ моральдық-этикалық нормалардағы ерекшеліктері мен маңызын түсінбейді.	Медицина қызметкерлерінің қарым-қатынасының принциптерін, түрлерін, сондай-ақ моральдық-этикалық нормалардағы ерекшеліктері мен маңызын қанағаттанарлық дәрежеде түсінеді.	Медицина қызметкерлерінің қарым-қатынасының принциптерін, түрлерін, сондай-ақ моральдық-этикалық нормалардағы ерекшеліктері мен маңызын жақсы дәрежеде түсінеді.	Медицина қызметкерлерінің қарым-қатынасының принциптерін, түрлерін, сондай-ақ моральдық-этикалық нормалардағы ерекшеліктері мен маңызын өте жақсы дәрежеде түсінеді.
ОН3	Коммуникативтік дағдылар: мәдениет, сенім, салт-дәстүр, өмір салты және түрлі тілдердегі дүниетаным бойынша ерекшеленетін адамдармен тиімді қарым-қатынас көрсетеді.	Коммуникативтік дағдылар: мәдениет, сенім, салт-дәстүр, өмір салты және түрлі тілдердегі дүниетаным бойынша ерекшеленетін адамдармен тиімді қарым-қатынас	Коммуникативтік дағдылар: мәдениет, сенім, салт-дәстүр, өмір салты және түрлі тілдердегі дүниетаным бойынша ерекшеленетін адамдармен тиімді қарым-қатынас жасауды қанағаттанарлық дәрежеде көрсетеді.	Коммуникативтік дағдылар: мәдениет, сенім, салт-дәстүр, өмір салты және түрлі тілдердегі дүниетаным бойынша ерекшеленетін адамдармен тиімді қарым-қатынас жасауды жақсы дәрежеде көрсетеді.	Коммуникативтік дағдылар: мәдениет, сенім, салт-дәстүр, өмір салты және түрлі тілдердегі дүниетаным бойынша ерекшеленетін адамдармен тиімді қарым-қатынас жасауды өте жақсы дәрежеде көрсетеді.

		көрсете алмайды.			
ОН4	Коммуникация-лық технологияларды пайдаланып кеңес беру, қолдау көрсету және оқыту дағдыларын қолданады.	Коммуникация-лық технологияларды пайдаланып кеңес беру, қолдау көрсету және оқыту дағдыларын қолдана алмайды.	Коммуникация-лық технологияларды пайдаланып кеңес беру, қолдау көрсету және оқыту дағдыларын қанағаттанарлық дәрежеде қолданады.	Коммуникация-лық технологияларды пайдаланып кеңес беру, қолдау көрсету және оқыту дағдыларын жақсы дәрежеде қолданады.	Коммуникация-лық технологияларды пайдаланып кеңес беру, қолдау көрсету және оқыту дағдыларын өте жақсы дәрежеде қолданады.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
MEDISINA
AKADEMIASY
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN
MEDICAL
ACADEMY
АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

«Мейіргер ісі-2» кафедрасы
Силлабус

80-11-2024 ( )
12 беттің 12 беті